

Kloosterorden voor mannen (2)

Bent u al bijgekomen van de stortvloed aan penitenten, fraters, paters en religieuzen uit de eerste aflevering? Toevallig nog een Reguliere of Niet Reguliere Kanunnik of Kruisheer tegengekomen? Troost u wanneer u ze niet herkent hebt, want er zijn er talrijke en ze lopen niet allemaal meer in hun vroegere werkkledij meer rond. Ze zijn, zagezegd, net al wij ook meer of minder verwereldlijkt en lopen nu vaak rond in spijker- of afritsbroek en een geruit flanelen boswachtershirt. Ze zijn tenslotte met de tijd meegegaan. Bovendien heb je niet alleen reguliere bedienaars van Gods woord, maar ook lieden die in Zijn naam met de bedelstaf rondgaan. Misschien dat ze die en ook de bedelnap hebben afgezworen en nu hun aalmoezen en goede gaven bij u trachten te incasseren met een mobiele pinautomaat. De tijd staat nu eenmaal niet stil.

Als u na de eerste ontboezeming denkt dat u het wel gehad hebt met dienaren en dienaressen van de Heer dan moet ik u teleurstellen, want Wikipedia leerde mij dat er na de Reguliere kanunniken ook nog Mendicanten bestaan. Dat ik bij de woord mijn wenkbrauwen fronste bij hielp niet, want het bleef abacadabra ofwel potjeslatijn. Laat ik u uit uw lijden verlossen en u meedelen dat Medicanten een ander woord is voor Bedelorden. En hier zijn de Augustijnen ook weer goed vertegenwoordigd, niet met reguliere troepen maar met Wilhelmiëten, Zakbroeders, Eksterbroeders, Heremieten van Sint Jeroen, Ongeschoeide Augustijnen en Recollecten. Overigens kan ik u kond doen dat de Zakbroeders al in 1274 ontbonden zijn. Waarom weet ik niet, maar misschien hadden ze te diepe zakken, waardoor de buit na een dagje aftroggelen niet helemaal bij de medebroeders terecht kwam.

Jammer misschien voor hun aanhangers maar de Dominicanen komen niet verder dan Predikheren, Bonte Papen en Zwarte Broeders. De volgers van Franciscus konden er ook wat van. In hun gelederen treffen we de Grauwe Broeders aan, maar ook de alom bekende Minderbroeders, strenge Observanten, de Spirituelen (misschien liefhebbers van spirituosie, gematigde Conventuelen, maar vlak ook de Celestijnen-Minorieten, de Amadeïsten en Coletienen niet uit. Zij waren dan wel klein, maar stonden hun mannetje. De 'blote poten paters' zullen u niet onbekend voorkomen, maar officieel werden ze Discalceaten of Alcantarijnen genoemd. De stoet van vromen met de meest vreemde betitelingen is schier oneindig, zoals dat ook het geval moet zijn met het aantal officieel Heilig verklaarden, omdat paus JP II op dat gebied bijna niet van ophouden wist. In deze categorie kom je o.a. nog de Bruine paters en Witte broeders, ook wel de Lievevrouwebroeders, tegen, de fraters penitenten van Jezus van Nazareth en de geschoeide en ongeschoeide Karmelieten.

Laten we mannelijke ordes afsluiten met de Geestelijke ridderorden (hospitaalbroeders) De geestelijke ridderorden werden doorgaans gevormd door reguliere kanunniken, die leefden volgens de kloosterregel van Sint-Augustinus. De Tempeliers, de Zwaardbroeders en de Orden van Alcantára, Calatrava en Montesa ontleenden hun regels aan de cisterciënzers. Veel van deze groeperingen begonnen in het algemeen als priesterorden, maar sloegen later de wereldlijke weg in ofwel ze werden gesecculariseerd. Dat lot viel ten deel aan de Tempeliers ofwel de Orde van de Arme Ridders van Christus en de Tempel van Salomon. Of de uitdrukking 'drinken als een Tempelier' van deze man, kon mijn zegsman mij niet zeggen, maar ik heb het bamnge vermoeden van wel. Verder traden ook nog naar voren de strijders van de Orde van Sint-Jacob van het Zwaard, de Broeders van het Leger van Christus, de Orde van het Kruis met de Rode Ster, de Orde van Onze Lieve Vrouw van Barmhartigheid tot Vrijkoop van Slaven en de Broeders van Barmhartigheid.

Ik zou u kunnen overstelpen met de meest vreemde namen en roepingen. Ik zal het niet doen, want u zou er 'het padje van kwijtraken en verdwalen in de vele soorten aanbidders van de Heer. Hij heeft ooit gezegd dat in het huis van Zijn Vader vele kamers waren en eerlijk is eerlijk Hij heeft dat ook waargemaakt. En dan hebben we de Fraters van Tilburg, Kartuziers, Assumptionisten, Oblaten van Maria nog niet eens vernoemd.

Al deze mannen en hun vrouwelijke evenknieën stelden hun leven in dienst van de Heer. Ze leefden o.a. volgens de gelofte van armoe, maar hoe dat te rijmen valt met het feit dat monniken veelal afgebeeld worden als bolronde mensenkinderen, is mij nog steeds niet

duidelijk. Ik weet dat koffie en thee pas later in de Europese gelederen opgang deden, zo ongeveer toen de VOC de kruiden uit het Verre Oosten naar de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden voeren. Tot die tijd was het gerstenat de nationale drank, maar de monniken schenen er zich wel heel uitbundig mee te laven en zeker de orden van de Aanbidders als Trappisten en Kartuizers. Het zij zo, maar wat zou een bierfestival zijn zonder het gerstenat van onder mee Koningshoeve, Westmalle, Vleteren en Grimbergen en nog veel meer orden. Laten we dus onze zegeningen tellen en dankbaar zijn dat de volgelingen van de Heer het nuttige met het aangename verenigden.

Augustinus